

BEGINNERSLATIJN

Dana Constandse

De afgelopen herfst waren er bijzonder veel zeldzame vogels in de Middelpolder onder Amstelveen. Zo stonden half november twee Purperreigers in de wei bij het asiel. Die heb ik daar nooit eerder gezien, maar misschien waren het trekvogels. Purperreigers trekken van eind juli tot in november. Beetje laat, maar het kon. Daarna was er het Bladkoninkje, een zeldzame doortrekker uit Siberië. Hij scharrelde naast onze Heggemus op de grond. Gezien zijn naam zou ik dat beestje eerder in een struik of boom hebben verwacht, voedselzoekend tussen de bladeren. "Maar in de herfst liggen alle blaren immers op de grond?"

De Taiga-gaai was bij nader inzien misschien toch een gewone Vlaamse geweest en de Europese Kanarie een Sijs, maar toen zat er de hele morgen in ons tuinencomplex een Grijskopspecht op een tak 'tjak tjak' te roepen. Een specht op een tak? Ja dat vond mijn vriend ook wel vreemd, dus was het misschien Naumanns lijster geweest? Hij had in het gidsje op onze tuin alleen naar de afbeeldingen gekeken en zoekt nu thuis de tekst er eens bij: de Grijskop blijkt in totaal negen keer in ons land te zijn waargenomen en de lijster van meneer Naumann slechts eenmaal en dat was bovendien vóór 1866. Was die specht dan toch waarschijnlijker?

Ik weet bijna zeker dat hij een Koperwiek heeft gezien, die heeft net als de Naumann wat rossigs. Of misschien de schuwere Kramsvogel, die de bijnaam tjakker heeft vanwege zijn roep?

In de herfst zwermen beide soorten in de Middelpolder rond totdat de bessen op zijn, en vorig jaar is er een Koperwiek de hele winter op ons tuinencomplex blijven hangen. Die heeft hij toen meermalen kunnen zien en horen, maar hij was destijds nog niet zo geïnteresseerd in vogels.

Het valt niet mee iemand ervan te overtuigen dat hij niet gezien kan hebben wat hij dacht. De afbeeldingen in vogelgidsen werken vaak ook niet mee. Buizerds staan er getekend met duidelijke 'vingers', maar ze vliegen niet voortdurend met de handpennen gespreid. Als een Torenavalk hangt te bidden maakt hij zijn staart zo breed mogelijk, toch hebben alle valken op onze plaatjes lange smalle staarten. En dan zijn er nog zoveel gradaties tussen jeugdkleed en volwassen kleed in. Jonge vogels, daar heb ik vaak moeite mee. Maar die Grote Karekiet die hij vorige zomer in de berm van de Europaboulevard zag, zou dat niet een jonge spreeuw zijn geweest?

Telkens als ik het geploeter van een beginner van dichtbij meemaak, besef ik hoeveel vogelsoorten voor mij in de loop der jaren vanzelfsprekend zijn

geworden. Het verbaast me wel dat er zoveel mensen van mijn leeftijd zijn die zelfs de gewoonste soorten niet blijken te kennen. Kortgeleden vertelde ik een vriendin iets over merkwaardig ekstergedrag, maar aan haar gezicht zag ik dat ze niet wist waarover ik het had. Ze bekende vroeger wel eens te hebben gedacht dat die grote zwart-witte vogels op het grasveld naast haar flat Eksters waren, maar haar zus had ze onlangs met stelligheid Vlaamse Gaaien genoemd en nu wist ze het niet meer.

Eksters, zou ik denken, zijn zulke opvallende vogels en je ziet ze overal, maar kennelijk heeft niet iedereen zijn ogen op vogels gericht. Zo heb ik nauwelijks aandacht voor automerken of honderrassen. Een pitbull of een lada, ik zou niet weten hoe die eruitzien. De eerste achttien jaar van mijn leven heb ik buiten gewoond, waar toen meer dieren en planten te zien waren dan honden en auto's. Tegenwoordig zal dat trouwens wel anders zijn. Met een echt stadsmens maakte ik eens een vakantietocht door Frankrijk en daar ontdekte ze de wondere wereld der planten. Nog zie ik haar verbazing toen in de berm waar we onze eerste lunchpauze hielden, de bloemen zo ontzettend veel verschillende vormen bleken te hebben. Voor vogels kreeg ik haar niet echt enthousiast, hoewel ze meeleeft met mijn pogingen een IJsvogel te zien te krijgen. Die was bij een beek gesignaleerd, niet ver van onze jeugdherberg. Elke morgen ging ik daar even kijken, maar steeds tevergeefs.

Toen kwam ze opgetogen uit het dorp terug, want nou had zij toch onderweg de IJsvogel gezien. Hij was echt van dat mooie verschietende blauw geweest en zat midden op het pad bij en plas. Ik had immers gezegd dat hij altijd in de omgeving van water te zien was? Dus dat klopte. Gelukkig zagen we hem de volgende dag samen, de Ekster. Inderdaad, bij een bepaalde lichtval zijn eksterveren prachtig changeant donkerblauw en mijn beschrijving van de IJsvogel was kennelijk wat onvolledig geweest.

Minachting voor sukkelige beginners heb ik niet. Niet alleen ben ikzelf nog lang niet volleerd, maar ook herinner ik me nog te goed mijn eigen gestuntel. Hoeveel vogelkenners heb ik niet lastig gevallen met de vraag wat de naam kon zijn van een zwart-witte vogel, zo groot als een Merel, die ik steeds in de tuin van een buitenplaats zag. Tot de dag dat ik daar een tienjarige vogelaar tegenkwam, duidelijk herkenbaar aan zijn indrukwekkende kijker en kleine logboekje. "Nog wat leuks gezien?" informeerde ik vriendelijk en volwassen. "Nee, niet echt", zei het joch, "alleen een gedeeltelijk albinistische Merel." En nog niet eens zolang geleden was ik op de pier van IJmuiden, waar een meisje me toeriep dat er een jonge Drieteenmeeuw rondvloog. Heb ik me toen niet even afgevraagd hoe je in hemelsnaam zo snel de tenen van een vliegende meeuw kon tellen?